

навчання) позитивним є те, що воно є інтерактивним, як, власне, і звичайні практичні заняття. Можна запропонувати студентам:

- тестові завдання різних типів, які проконтролюють знання студентів на різних мовних рівнях;

- спеціалізовані тексти, які треба опрацювати за особливими схемами, що пропонуються в оболонці WebCT;

- орієнтовний лекційний матеріал, який студенти опрацюють самостійно, а потім дають відповіді на питання з теми;

- вправи та завдання, що орієнтують студентів на проміжний та підсумковий контроль;

- екзамен он-лайн, але з дотриманням усіх засобів безпеки та контролю тощо.

Дистанційне вивчення української мови є перспективним напрямом в освоєнні спеціальних дисциплін, пов'язаних із вивченням української мови в інформаційних системах, опрацюванні матеріалів дисципліни «Мовна модель сучасного інформаційного простору», а також курсу «Українська словесність». Такі дистанційні курси можна організовувати як на рівні бакалаврської, так і магістерської підготовки. Зрозуміло, що такі спецкурси вимагають забезпечення студентів достатнім обсягом лекційного матеріалу в оболонці WebCT. Студенти повинні бути ознайомлені з принципами роботи цієї операційної навчальної онлайн-системи, забезпечені постійним доступом до засобів якщо не Інтернету, то хоча б інтранету КНЕУ. На сучасному етапі розвитку інформаційних систем і технологій такі спеціальні курси з мови виступають репрезентантами рівня національної освіти в Україні, сприяють активному введенню національної мови у світову мультимовну глобальну мережу.

*Л. Л. Борисенко, старш. викл.,
кафедра педагогіки і психології*

ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ З АКЦЕНТУЙОВАНИМИ РИСАМИ ХАРАКТЕРУ ТА ТЕМПЕРАМЕНТУ

Ефективність індивідуально-консультативної роботи у навчальному процесі вищої школи залежить від узгодження дидактичного вибору та індивідуально-психологічних особливостей тих, хто навчається.

У даному дослідженні йдеться про особливості здійснення індивідуально-консультативної роботи викладачів зі студентами, які мають виразні ознаки акцентуацій особистості.

За результатами дослідження індивідуальної навчально-пізнавальної діяльності студентів у КНЕУ впродовж 2002—05 років були отримані дані, які підлягли факторному аналізу. Результати статистично значущих зв'язків дали можливість:

1) виділити 8 симптомокомплексів, які характеризували стилі самоорганізації студентів;

2) визначити вплив високих показників акцентуацій рис темпераменту та характеру студентів на формування певних стилів самоорганізації їх навчальної діяльності.

Подальший аналіз та дослідження індивідуальної навчально-пізнавальної діяльності студентів свідчать:

1) Високі показники акцентуацій особистості студентів по дисципліному типу у сполученні з тривожно-боязливим суттєво впливають на формування деструктивного, обтяжливого стилю самоорганізації навчальної діяльності. Ці студенти досягають гарних результатів за рахунок постійної, систематичної, обтяжливої праці, часто використовують нічні години, бо не встигають виконати завдання, дуже повільні; у них спостерігається зниження основного фону настрою, підвищена тривожність. Дидактичний вибір викладача у проведенні індивідуально-консультативної роботи з такими студентами полягає у тому, щоб допомогти їм подолати труднощі у навчанні, невпевненість, вчасно надати методичні рекомендації, надати можливість вибору завдань, надавати творчі завдання та більше часу на їх виконання.

2) Для студентів з високими показниками акцентуацій особистості по неврівноваженому (збудливому) типу зі сполученням з циклотимічним типом характерний нерациональний, непродуктивний стиль самоорганізації навчальної діяльності. Такі студенти мають середню або низьку результативність у навчанні, за все беруться відразу, не планують своєї діяльності, не вчасно виконують свої завдання, настрій часто міняється, не доводять до кінця почату роботу, працюють не систематично. З такими студентами необхідно проводити виховну роботу, націлювати їх на виконання конкретних завдань, окреслювати терміни роботи, частіше перевіряти та контролювати.

3) Для студентів з акцентованими рисами характеру по типу стійкого (ригідного) у сполученні з педантичним — характерні продуктивний стиль (при високій мотивації навчальної діяльності) та непродуктивний при (низькій мотивації навчальної діяльності).

ності). Ці студенти характеризуються конфліктністю, часто не задоволені результатами своєї роботи та оцінюванням, важко переключаються від одного типу завдань до іншого. При здійсненні індивідуально-консультативної роботи викладачам необхідно надавати таким студентам більше самостійності, з використанням самостійно-пошукових методів навчання, більш ретельно і виважено здійснювати поточний та підсумковий контроль знань, залучати до науково-дослідницької роботи.

Таким чином, особливості проведення індивідуально-консультативної роботи зі студентами, які мають високі показники акцентуації рис характеру і темпераменту, полягають у тому, що:

1) необхідно враховувати індивідуально-психологічні особливості студентів, зокрема акцентуації особистості;

2) активно стимулювати студентів до творчої навчальної діяльності, зміст і форми якої повинні забезпечувати студентам можливість самоосвіти, саморозвитку, самовираження в ході оволодіння знаннями;

3) конструювати та організовувати навчальний матеріал, який дасть можливість студентові вибирати його зміст, вид та форму при виконанні завдань, вирішенні задач;

4) виявити та оцінити способи, прийоми навчальної діяльності, якими користуються студенти самостійно, чітко, продуктивно;

5) необхідно забезпечувати контроль і оцінку не тільки результату, але й процесу учіння, особистого досягнення студентів.

О. В. Боришкевич, канд. екон. наук, доц.,
кафедра менеджменту банківської діяльності

КРИТИЧНА ОЦІНКА ЯК ЕЛЕМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Основою професійного становлення та самореалізації, є сприяння розвитку особистості студента. Оцінка результатів діяльності є важливим психологічним фактором, який може як стимулювати навчальну діяльність, так і стримувати її. Критична оцінка повинна допомагати, а не пригнічувати. Надзвичайно важливим